

„Ikuiset“ oikeusperiaatteet.

Kun joku tahtoo väitellessä saada oikein eitämättömän ja kumoamattoman perustan, ottaa hän juhlallisen asennon — sen voi tehdä kirjoituksessakin —, lyö rintoihinsa ja sanoo jonkun noista ikuisista tenhosanoista: „oikeus”, „vapaus”, „totuus”, „rakkaus” y. m. Muuta ei tarvita, taika on tehty ja suuri osa lukijoista ja kuulioista tekee ristinmerkin ja kumartaa: te olette oikeassa!

Sanoin suuri osa, mutta samalla on riennettävä huomauttamaan, että tuo osa yhä pienenee, sillä yhä suureneva joukko ei enää anna sanoin sotkea käsitystään, vaan ottaa tutkiakseen, mitä sen sanan takana on. Ja joka avoimin silmin tähän tutkimukseen iskee käsiksi, hän pian huomaa, että samalla sanalla voi olla monta merkitystä, ja että se väliin ei ole yhtään mitään muuta kuin — tyhjä sana vain.

Näihin mietteisiin johduin lukiessani Helsingin Sanomista Th. R:n s. o. valtioneuvos Reinin läksytystä Sanomille, jotka eivät ole kaikessa tyydyttäneet „lukijaansa ja ystäväänsä perustamisesta saakka”, R:iä. Vanhusta on loukannut lehden kanta Laukon jutussa.

Th. Rein kyllä „surkuttelee sitä, että aivan viattomat henkilöt ovat voineet joutua *ikävyykseen*”, (=kodistaan kylmän kouriin!) Mutta „päävika” on jokaisen „oikein-ajattelevan” pantava torpparien niskaan koska nämät ovat polkeneet yhtä *ikuista oikeusperiaatetta*, sitä että „*vapaaehtoisia sopimuksia on pidettävä.*”

Näihin sanoihin voimme pysähtyä ja sivuuttaa valtioneuvoksen muut taikasanat: „oikeuden, vapauden ja kulttuurin”, samoin kuin Helsingin Sanomainkin anteeksi pyytelevän selittelyn, jossa toimitus vedoten „Työmiehen” haukkumisiinkin koettaa vakuuttaa kylliksi puoltaneensa lain pyhyyttä ja järjestysvallan oikeutta vaikka ilmaisivatkin „myötätuntonsa” torppareille ja arvostelivatkin myös isäntääkin, koska tämä ei sovitellut mikä olisi ollut hetken vaatimuksiin soveliaampaa.

Siis, ikuinen oikeusperiaate, mikä se on tässä kysymyksessä? Sekö että keskiaikaisista läänitysoloista kotoisin oleva Laukon läänin vapaaherrallinen „omistus” on pyhempi kuin sukupolvien kautta vuosisatojen työhön perustuvan *työn ja kotikomun* oikeus, vai päinvastoin. — Niin, siitä on nyt taistelu käytävä. Me tiedämme, mitä laki sanoo, mutta me voimme myös viitata lukuihin porvarillisiin lausuntoihin, jotka myöntävät, että tuollaista salliva laki on vanhennut. Me emme siihen tyydy, me väitämme, että moinen laki on alkujaankin ollut vääräys tai — käyttääk-

semme hra valtioneuvoksen sanaa — on „ikuisesta” vääryydestä kotoisin, siitä käsityksestä, että kellään ylipäänsä olisi oikeus riistää toisen työtä tai karkoittaa häntä kodistaan ja konnultaan. Meistä on pienempi puoli asiassa, tapahuiko häätö kesällä vaiko talvella — vaikka viime mainittu menettely on omiaan asettamaan perusvääryyden vain tavallista räikeämpään valoon — *pääasia on työn ja kodin oikeus, sanokaamme pyhyys, jota on polkenut yksilön oikku*, Hels. S:han myös viittaavat varovasti, että nykyisin jo sellaiset asiat saadaan sovittelulla selviksi! Ja laki s. o. yhteiskunta, joka tällaista oikkua ryhtyy asevoimalla täytäntöön panemaan, on itsensä tuominut! Sen olemme tahtoneet sanoa ja Helsingin Sanomat m. m. ovat osottaneet hetkellistä horjuvaisuutta pieniin myönnytyksiin tähän suuntaan, mutta heti on se saanut varoittavia kotivitsan iskuja selkäänsä ja poikennut kiltisti pahoilta poluilta „ikuisen” oikeuden taatuille tattereille, riistäjäomistajiensa autuaaseen laumaan.

Suorastaan humoristinen on valtioneuvoksen puhe „vapaista sopimuksista.” Kuka yläluokkalainenkaan olisi niin lapsellisen naivi, että uskoisi Laukon enemmän kuin muidenkaan torpparien koskaan vapaaehtoisesti suostuneen orjankontrahteihinsa, jollei vapaudella ymmärrä ihmisen todella „ikuista” valintavapautta joko kuolla nälkään tai alistua nöyryyttäviin ehtoihin. Näi-

den ehtojen välillä valitsemista ei kuitenkaan tavallisessa kielessä nimitetä vapaudeksi, vaan sanotaan: oli *pakko* valita joko kuolema tahi orjuus. Emme voi kieltää tosiasiaa, että ihmiset yleensä tällaisessa valintatilaisuudessa ovat valinneet orjuuden, etenkin jos sitä on kaunisteltu „laillisuuden” vaipalla. Mutta tosiasia on myös, että kun hitunen kultturia, jota valtioneuvos on vakuutettu lämpimästi edistäneensä, on päässyt ihmiseen vaikuttamaan, tuntuu orjuus sietämättömältä kantaa ja usein silloin herännyt orja — kaikkensa uhallakin — yrittää katkoa kahleitaan! Niin tekivät Laukon torpparit ja siksi kunnioittaa Suomen köyhälistö heitä vapauden ja kulttuurin esitaistelijoina. Poliisivaltio on hetkeksi osoittanut olevansa heitä voimakkaampi, mutta ensi vaalit osottavat, onko Suomi painunut poliisivaltioksi vai pyrkiikö se yhä enemmän kulttuurikansaksi, oikeuden yhteiskunnaksi. Ja kun vanhat „kulturin” kannattajat yhä enemmän peloissaan pakenevat taantumuksen helmaan, astuu kulttuurin vartijaksi työstään ylpeä, sivistystietoinen köyhälistö, kansan vankka pohja. Sille kestää rakentaa.

Hra Rein myöntää kansanvaltaisuuden periaatteille oikeutusta vain sikäli kuin ne soveltuvat „oikeuteen, vapauteen ja kulttuuriin.” Me väitämme, että „oikeus, vapaus ja kulturi” vastaavat tarkotustaan vain sikäli kuin ne soveltuvat kansan-

valtaisuuden periaatteeseen. Jos ne eivät siihen sovellu eivätkä sitä palvele, ovat ne vain korukukkia koirien haudoilla, maalatuita kulisseja irvistävän kurjuuden verhona, harhanäkyjä, tyhjiä sanoja, jotka ovat revittävätkä pois. — Sitä vaativat sosialidemokratian periaatteet ja niistä voisimme hyvällä syyllä sanoa, että ne ovat ikuiset!

8, 2, 07.

